

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Majandus- ja kommunikatsiooniminister
määrus
algtekst-terviktekst
01.01.2008
31.12.2008
RTL 2007, 100, 1666

Aktsiisikauba valmistamiseks kulutatud toorme ja aktsiisikauba koguse mõõtmiseks, alkoholi puhul ka etanoolisisalduse määramiseks kasutatavate mõõtevahendite metrooloogilistele omadustele esitatavad nõuded

Vastu võetud 17.12.2007 nr 103

Määrus kehtestatakse «Alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse» § 33 lõike 9 alusel.

§ 1. Mõisted

- (1) Käesolevas määruses on mõõtmiste ja mõõtevahenditega seotud mõisteid kasutatud «Mõõteseaduse» tähenduses ja vastavalt Eesti standardile EVS 758:1998 «Metroloogia. Terminid ja määratlused».
- (2) Vedelkütusena käsitatakse käesolevas määruses «Alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse» §-des 19 ja 20 nimetatud vedelaid kütuseid.
- (3) Tugitingimused (normaaltingimused) on mõjurite ja talitlusnäitajate sobiv kogum koos tugiväärtuste, nende hälvete ja ulatusega, millele vastavalt on määratletud põhiviga.

§ 2. Üldsätted

- (1) Aktsiisikauba valmistamiseks kulutatud toorme ja aktsiisikauba koguse, alkoholi puhul ka etanoolisisalduse mõõtmiste (edaspidi *aktsiisikauba mõõtmine*) korral peab mõõtetulemuste jälgitavus olema tõendatud «Mõõteseaduse» § 5 tähenduses. Elektrienergia ja maagaasi koguse mõõtmise korral piisab mõõtetulemuste jälgitavuse tõendamiseks mõõtevahendi või mõõtevahendite komplekti kasutamisest, mille suhtes on täidetud taatluskohustus «Mõõteseaduse» § 10 lõike 1 tähenduses.
- (2) Aktsiisikauba mõõtmisel kasutatavate mõõtevahendite suhtes, mis on kantud «Mõõteseaduse» § 7 lõike 3 alusel majandus- ja kommunikatsiooniministri kehtestatud metrooloogilisele kontrollile kuuluvate mõõtevahendite nimistusse ja on toodud käesoleva määruse lisas 1, peab taatluskohustus olema täidetud.
- (3) Kui aktsiisikauba koguse mõõtmiseks ei ole võimalik kasutada käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud mõõtevahendeid, peab mõõtetulemuste jälgitavuse saavutamiseks kasutama kalibreeritud mõõtevahendit, mille kalibreerimisel on tagatud ülekandesuhe etaloni ja mõõtevahendi liitmääramatuste vahel vähemalt 1/3.
- (4) Mõõtevahendit tuleb kasutada vastavalt õigusaktides, tüübihindamistunnistuses või tüübikinnitustunnistuses, tootja koostatud kasutusjuhendis, asjakohastes standardites või eeskirjades ette nähtud nõuetele.

§ 3. Nõuded mõõtevahendite metrooloogilistele omadustele

- (1) Aktsiisikauba mõõtmisel kasutatavate metrooloogilisele kontrollile kuuluvate mõõtevahendite lubatud veapiirid peavad vastama käesoleva määruse lisas 1 esitatud väärtustele. Nende mõõtevahendite muud olulised ja erinõuded ning taatluskehtivusajad on kehtestatud majandus- ja kommunikatsiooniministri 12. detsembri 2006. a määruse nr 104 «Kohustuslikule metrooloogilisele kontrollile kuuluvate mõõtevahendite nimistu, mõõtevahendite olulised ja erinõuded, sealhulgas täpsusnõuded, ning mõõtevahendite taatluskehtivusajad» lisas 2, võttes arvesse nimetatud määruse §-des 4 ja 5 sätestatud.
- (2) Aktsiisikauba mõõtmisel kasutatavate mõõtevahendite metrooloogilised omadused peavad tõenäosustasemel 95% tagama mõõteprotsessi tulemuse laiendmääramatuse järgmised väärtused:
  - 1) vedelike koguse mõõtmisel $\pm 0,7\%$;
  - 2) kaalukauba koguse mõõtmisel $\pm 0,3\%$;
  - 3) tükikauba koguse mõõtmisel $\pm 0,001\%$;

4) vedelgaasi koguse mõõtmisel $\pm 1,2\%$;
5) maagaasi ja elektrienergia koguse mõõtmisel mõõtevahendi tugitingimustel määratletud väikseima piirvea kahekordne väärtus.

(3) Alkoholi etanoolisisalduse ja koguste mõõtmisega kaasnevates arvutustes tuleb lähtuda käesoleva määruse lisas 2 toodud valemist ja numbrilistest kordajatest.

(4) Aktsiisikauba mahuühikus mõõdetud kogused peavad olema teisendatud:

- 1) etanool temperatuurile $20\text{ }^{\circ}\text{C}$ ja mahule, mida etanool omab alkoholi vesilahusest eraldatuna;
- 2) vedelkütuse temperatuurile $15\text{ }^{\circ}\text{C}$;
- 3) maagaas temperatuurile $20\text{ }^{\circ}\text{C}$ ja rõhule $101,325\text{ kPa}$ ($1,01325\text{ bar}$).

(5) Mahuühikutes mõõdetud kütuse koguse väljendamiseks massiühikutes, ja vastupidi, tuleb tagada arvutuse laiendmääramatuse väärtus $\pm 0,02\%$ tõenäosustasemel 95% . Selle nõude täidetust eeldatakse, kui arvutustes on kasutatud rahvusvahelise standardi ISO 91-1 naftasaaduste mõõtmiste tabeleid 53A, 53B, 54A, 54B¹.

§ 4. Nõuete täitmise järelevalve

(1) Aktsiisikauba mõõtmiseks kasutatavate mõõtevahendite ja mõõtetulemuste jälgitavuse tõendamise üle teostab järelevalvet Tehnilise Järelevalve Amet «Mõõteseaduse» alusel.

(2) «Alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduses» nimetatud aktsiisimaksja, kellel on aktsiisikauba mõõtmise kohustus, peab tagama rakendatud mõõtevahendite, mõõtemetodite ning mõõtmiste ja arvutuste õigsuse ning usaldusväärsuse kontrollimist kajastava dokumentatsiooni olemasolu ja kättesaadavuse käesoleva määruse täitmise üle järelevalvet teostavatele ametiisikutele.

§ 5. Määruse kehtetuks tunnistamine

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 8. aprilli 2004. a määrus nr 67 «Aktsiisikauba valmistamiseks kulutatud toorme ja aktsiisikauba koguse mõõtmiseks, alkoholi puhul ka etanoolisisalduse määramiseks kasutatavate mõõtevahendite metrooloogiliste omadustele esitatavad nõuded» (RTL 2004, 41, 687) tunnistatakse kehtetuks.

§ 6. Määruse jõustumine

Käesolev määrus jõustub 2008. aasta 1. jaanuaril.

¹ISO 91-1 standardiga on võimalik tutvuda Eesti Standardikeskuse raamatukogus. Eestikeelset informatsiooni ISO 91-1 naftasaaduste mõõtmiste tabelite 53A, 53B, 54A, 54B kohta on võimalik saada Eesti Akrediteerimiskeskuses.

Minister Juhan PARTS

Kantsler Marika PRISKE

Määruse lisad on avaldatud elektroonilises Riigi Teatajas. Alus: «Riigi Teataja seaduse» § 4 lõige 2 ja riigisekretäri 20.12.2007. a resolutsioon nr 17-1/07-08342.

[Lisa 1](#)

[Lisa 2](#)